

ACTORII RELEVANȚI ȘI INTERDEPENDENȚELE EXISTENTE ÎN ASIGURAREA SECURITĂȚII LA NIVEL REGIONAL DE CĂTRE ROMÂNIA

Drd. Ioana NICA

Universitatea Națională de Apărare „Carol I”, București
10.55535/GMR.2023.4.8

Insecuritatea din imediata apropiere a țării noastre, dar și cea regională sau internațională fac ca alianțele și cooperările să fie necesare. Colaborarea între NATO și UE, principalii actori și garanți ai securității din ultimii ani din Europa, cu alte state și organizații internaționale este esențială pentru abordarea amenințărilor și păstrarea securității noastre. „Cei care sunt gata să abandoneze o libertate fundamentală pentru a obține, temporar, puțină securitate, nu merită nici libertatea, nici securitatea”. (Popescu 2020), spunea Benjamin Franklin. Și, chiar dacă suntem sau nu de acord cu vorbele lui, cu siguranță, suntem cu toții de acord că libertatea și securitatea sunt două teme de mare interes, mai ales în contextul actual.

Prezenta lucrare atinge teoretic și analitic tema actorilor relevanți și a interdependențelor existente în asigurarea securității la nivel regional, a factorilor și actorilor destabilizatori la adresa securității regionale. Scopul acesteia este să analizeze atât factorii interni, cât și factorii externi care contribuie la strategia de securitate națională și regională. Având în vedere acest lucru, articolul subliniază factorii de risc care pot pune în pericol siguranța și securitatea, dar și organismele și relațiile care pun România pe lista factorilor care garantează securitatea regională.

Cuvinte-cheie: securitate regională, politică europeană de securitate și apărare, factori de risc, strategii de securitate, amenințare.

ROMÂNIA – 30 DE ANI DE PROGRES ÎN SECURITATEA REGIONALĂ

Ultimii 30 de ani au reprezentat un progres al României în securitatea regională, având în vedere schimbările semnificative din Europa de Est și în contextul aderării țării noastre la NATO și la UE. Iată câteva dintre realizările și evoluțiile importante: participarea la misiuni internaționale de menținere a păcii, cooperarea regională, modernizarea forțelor armate, securitatea cibernetică, securitatea energetică, eforturile anti-terorism, precum și colaborarea cu partenerii strategici.

Ca stat suveran, România este un actor esențial în asigurarea securității regionale. În acest context, ea trebuie să-și apere interesele și să se implice în eforturile de securitate regională: „În ultimii ani, România și-a consolidat rolul de stat aliat și actor regional care participă activ la asigurarea securității euroatlantice și internaționale.” (Strategia Națională de Apărare a Țării pentru perioada 2020-2024, 2020, p. 22).

România este unul dintre actorii relevanți în menținerea securității regionale. Stabilitatea internă, cooperarea cu alte state și organizații fac din țara noastră un pol de stabilitate și un partener util și eficient în acțiunile și demersurile regionale și internaționale de menținere a securității și stabilității.

Din momentul în care țara noastră a solicitat formal aderarea la NATO, în anul 1993, România a făcut progrese remarcabile în ceea ce privește cooperarea pentru asigurarea securității proprii, precum și la nivel regional sau internațional. Totodată, în tot acest timp, a reușit să își consolideze poziția în plan extern și a devenit un aliat de nădejde pentru organismele din care face parte.

Aderarea la organismele europene și internaționale al căror scop îl reprezintă siguranța și securitatea națională și regională, împreună cu stabilitatea proprie, internă și politicile de cooperare, au făcut din țara noastră un adevărat pilon de stabilitate în zona Europei de Est. În vremuri în care tendințele expansioniste sau manifestările agresive, chiar violente ale unor țări precum Rusia creează insecuritate sau haos, apartenența la organisme și alianțe care asigură securitatea reprezintă un drum de urmat și o relație care trebuie cultivată și întărită.

Privind din acest punct de vedere, evenimentele violente recente nu au demonstrat doar nevoia de aliați. Poziționarea României pe harta geopolitică poate aduce neliniște în rândul cetățenilor, ținând cont de istoria țării noastre cu Rusia. O bună strategie militară, resursele și o atență pregătire a armatei sunt necesare pentru a asigura liniștea în rândul cetățenilor. Cunoașterea faptului că țara este

pregătită din toate punctele de vedere pentru o situație de criză este un factor important pentru buna funcționare a societății.

România a consolidat relațiile cu partenerii strategici, precum Statele Unite, contribuind la întărirea prezenței și angajamentului acestor parteneri în regiune. Aceste evoluții arată că România a făcut progrese semnificative în asigurarea securității regionale în ultimele trei decenii, devenind un actor important în regiune și în cadrul alianțelor internaționale. Cu toate acestea, securitatea regională rămâne o prioritate, iar România trebuie să continue să se adapteze la noile provocări și amenințări pentru a menține stabilitatea și pacea în regiune.

Ca orice stat suveran, România are printre obiective și pe cel al securității, fără de care orice alt obiectiv, fie el economic, social, de mediu, cultural sau militar, nu ar putea fi atins. De altfel, securitatea și stabilitatea politică a unui stat reprezintă un pilon extrem de important, în lipsa căruia niciun alt obiectiv nu va putea fi atins pe deplin.

Problema securității României și cea de la nivel regional reprezintă o preocupare constantă atât a țărilor din regiune, cât și a organismelor europene și internaționale care au ca scop menținerea păcii și a securității. În contextul în care tendințele expansioniste ale Rusiei sunt tot mai pregnante și insecuritatea este crescută, este nevoie poate să regândim parteneriatele, să revedem și să re-poziționăm pe listă actorii cu directă influență în destabilizarea sau asigurarea securității la nivel regional.

În ansamblu, problema securității regionale este complexă și depinde de o varietate de factori specifici contextului. Abordarea ei necesită o înțelegere profundă a dinamicii regionale, a intereselor și a interdependențelor dintre statele implicate. Soluționarea problemelor de securitate regională necesită deseori cooperare la nivel regional și internațional pentru a aborda amenințările comune și pentru a promova stabilitatea și pacea.

În contextul în care conflictele din jurul țării noastre par să se extindă, stabilitatea României și participarea activă la acțiunile NATO sau ale UE o transformă într-un pol de stabilitate regional. Așa cum se menționează în documentul oficial emis de Administrația Prezidențială, „Strategia Națională de Apărare a Țării pentru perioada 2020-2024”, România este un „promotor și actor implicat în parteneriate internaționale durabile”. În plus, „evoluțiile în plan securitar și economic generate de reconfigurări ale echilibrelor de putere în plan extern reclamă acțiuni concrete și concertate din partea statului român, care va continua să aplice și să promoveze conceptul de securitate națională extinsă” (Strategia Națională de Apărare a Țării pentru perioada 2020-2024, p. 8).

ROMÂNIA – MEMBRĂ A NATO, UE, OSCE, ONU ȘI A ALTOR ORGANIZAȚII INTERNAȚIONALE

România – membră a Alianței Nord-Atlantice

Alianța Nord-Atlantică sau Organizația Tratatului Atlanticului de Nord este o alianță politică și militară care are ca scop protejarea libertății și a securității statelor membre. NATO se angajează să își atingă scopul declarat prin eforturi diplomatice sau prin operațiuni militare, în cazul în care tratativele diplomatice nu au succes.

Potrivit unui document oficial al Administrației Prezidențiale, ca parte a strategiei naționale de apărare a României pentru perioada 2002-2024, este și consolidarea relațiilor cu NATO și UE. De altfel, așa cum se menționează în același document, „Strategia Națională de Apărare a Țării pentru perioada 2020-2024”, „Uniunea Europeană și NATO, precum și Parteneriatul Strategic cu SUA reprezintă fundamentele politicii externe a României și traiectoria pe care statul român s-a angajat conștient și ireversibil” (Strategia Națională de Apărare a Țării pentru perioada 2020-2024, Ib.).

Apartenența României la organismele internaționale nu înseamnă doar obligații, ci și avantaje considerabile, pe care alte state din Europa de Est nu le au. Participarea activă a României la acțiunile NATO, loialitatea și implicarea sunt perfect descrise prin folosirea celor două atribute ale traiectoriei României în relația cu NATO, o traiectorie pe care România s-a angajat „conștient și ireversibil”.

De altfel, oficialii de la București și vocile României în țară și în afara ei rostesc la unison același mesaj, fără excepție: Relația România – NATO este, fără îndoială, fundamentul politicii țării noastre. Este un mesaj transmis cu orice ocazie de 19 ani, mai exact din 29 martie 2004, când România a aderat oficial la NATO.

Ca membră a NATO, România participă la diverse misiuni și operațiuni ale Alianței, dar beneficiază și de garantarea securității de către Alianța Nord-Atlantică, prevăzută, de altfel, în articolul 5 al Tratatului de la Washington (Tratatul Nord-Atlantic, Washington D.C., 4 aprilie 1949).

Un bun exemplu ce demonstrează relația benefică a României cu NATO este evenimentul petrecut în 2014, NATO pornind un proces detaliat de asigurare a securității, înființând *tailored Forward Presence* pe flancul estic, adaptată pentru regiunea Mării Negre. România a contribuit prin a oferi forțe și structuri de comandament proprii, cu scopul de a apăra țara și regiunea de sud-est a flancului estic. Devenind structuri multinaționale NATO, prin intermediul acestor resurse oferite de România, aliații pot contribui la apărare trimițând ofițeri și forțe (<https://www.mae.ro/node/46982>).

În Marea Neagră, a fost creată, de asemenea, funcția de coordonare a activităților maritime ale NATO. Tot cu scopul de apărare au fost intensificate și activitățile de poliție aeriană la care aliații NATO participă prin rotație. De asemenea, pentru a asigura apărarea țării și a regiunii de sud-est a flancului estic, în 2014 au fost create pe teritoriul României *Comandamentul Multinațional de divizie Sud-Est și Unitatea de Integrare a Forțelor Aliate*, cu rolul de a oferi ajutor în derularea diferitor misiuni (<https://www.mae.ro/node/46982>). În plus, în anul 2020 a fost înființat comandamentul Corpului Multinațional de Sud-Est în Sibiu, cu scopul de întărire a arhitecturii de securitate. (<https://www.mae.ro/node/46982>).

Având în vedere evenimentele recente petrecute în țările vecine și tacticile și amenințările folosite în război, foarte important pentru asigurarea apărării teritoriale este un sistem avansat de apărare antirachetă. Acesta a fost și este un obiectiv important pentru NATO, fiind un subiect dezbătut de mai multe ori la ultimele summituri ale Alianței Nord-Atlantice, scopul fiind de a asigura protecție tuturor aliaților. România, datorită succesului în urma implicării în dezvoltarea componentei europene a sistemului american de apărare antirachetă, și-a întărit poziția ca aliat cheie al NATO.

România participă în cadrul *Misiunii Resolute Support* din Afganistan, *NATO-Kosovo*, și la misiunea *NATO din Irak*, prin efective și mijloace militare. De asemenea, printre alte acțiuni pe care România le-a susținut și în care a fost implicată se regăsesc: încercările de a spori capacitatea de apărare a partenerilor din estul și sudul Alianței; implicarea în implementarea pachetelor de asistență stabilite de către alianță pentru Republica Moldova, Ucraina și Georgia; îndeplinirea responsabilităților de stat coordonator pentru Fondul NATO de Sprijin pentru Apărarea Cibernetică a Ucrainei; participarea la eforturile internaționale de combatere a terorismului. În perioada 2021-2022, România a primit responsabilitatea de *Ambasadă Punct de Contact NATO* în Kuwait și Finlanda (<https://www.mae.ro/node/46982>).

România – membră a UE

La 1 ianuarie 2007, România a devenit membră a Uniunii Europene. Chiar dacă principalele direcții ale UE țin de economie, liberă circulație sau mediu, în ultimii ani s-a discutat tot mai mult despre nevoia de concepere a unui plan de acțiune care să aibă ca scop menținerea securității statelor din UE.

De altfel, pe 21 martie 2022, Consiliul UE a aprobat „*formal*” Busola Strategică, ce are ca obiectiv „*consolidarea politicii UE de securitate și apărare până în 2030*” (O Busolă strategică pentru consolidarea securității și apărării UE în următorul deceniu).

Un alt proiect al UE care vizează stimularea cooperării în ceea ce privește securitatea și apărarea îl reprezintă „*planul de punere în aplicare privind securitatea și apărarea*”, pe care Consiliul l-a aprobat în decembrie 2016. Acesta prevede patru măsuri concrete principale care vor ajuta la atingerea obiectivului privind securitatea UE și a cetățenilor Uniunii. Acestea sunt: procesul anual coordonat de revizuire privind apărarea, cooperarea structurată permanentă, crearea de capacități militare de planificare și conducere și „*consolidarea setului de instrumente de răspuns rapid al UE, inclusiv a grupurilor tactice de luptă ale UE și a capacităților civile*” (Cooperarea UE în materie de securitate și apărare).

Prioritățile strategice pe care se axează planul de punere în aplicare a Strategiei globale a UE sunt: protecția Uniunii Europene și a cetățenilor săi; consolidarea capacităților partenerilor; răspuns la crizele și conflictele externe (<https://www.consilium.europa.eu/ro/policies/defence-security/>).

Toate statele membre ale Uniunii Europene participă la PESCO, mai puțin Danemarca și Malta. Proiectele propuse în cadrul PESCO au crescut semnificativ. Câteva dintre domeniile principale pe care acestea le vizau sunt disponibilitatea operațională în domeniul apărării, dezvoltarea și formarea capacităților de apărare a tuturor țărilor membre (<https://www.consilium.europa.eu/ro/policies/defence-security/>).

Prin Fondul European pentru Apărare din 2021-2027, *Analiza coordonată anual în domeniul apărării și Cooperarea Structurată Permanentă*, se dorește întărirea implicării europene în apărare, incluzând și susținere prin dezvoltarea componentei industriale și consolidarea sprijinului financiar pentru acest segment. În acest sens, au fost dezvoltate mai multe proiecte de cooperare cu participarea statelor membre. România participă la 12 dintre aceste proiecte dezvoltate sub egida PESCO, două dintre acestea fiind chiar coordonate de țara noastră (<https://www.mae.ro/node/46982>).

În ceea ce privește partea civilă, în anul 2018 a fost înființată o reformă a cadrului conceptual, reformă menită să răspundă atacurilor la adresa securității internaționale, precum: migrația ilegală, terorismul, securitatea maritimă, crimă organizată, atacuri cibernetice ș.a.m.d. În anul 2018, a fost adoptat „*Pactul civil în domeniul PSAC*”, cuprinzând linii strategice de orientare în materie de resurse umane, cadru juridic ș.a. În România, acestea sunt prevăzute de Strategia Națională pentru implementarea Pactului civil în domeniul PSAC din februarie 2021 (<https://www.mae.ro/node/46982>).

Potrivit Consiliului European, procesul anual coordonat de revizuire privind apărarea oferă o imagine de ansamblu mai bună a cheltuielilor cu scopul de apărare, a investițiilor naționale și a eforturilor de cercetare. Printre beneficiile revizuirii

se regăsesc și: ușurință în identificare a deficitelor; cooperare mai aprofundată în domeniul apărării; abordare mai bună și coerentă a planificării cheltuielilor pentru apărare (<https://www.consilium.europa.eu/ro/policies/defence-security/>) (<https://www.consilium.europa.eu/ro/policies/defence-security/>).

România – sub umbrela NATO și membră a UE

Deși ambele organisme sunt puternice, au membri comuni și se intersectează în anumite puncte, obiectivele lor sunt complementare și la fel și acțiunile. Potrivit „Strategiei Naționale de Apărare a Țării pentru perioada 2020-2024”, o direcție a politicii României în următorii ani o reprezintă „susținerea cooperării NATO-UE, cu asigurarea complementarității dintre cele două organizații în privința apărării și securității europene” (Strategia Națională de Apărare a Țării pentru perioada 2020-2024).

De asemenea, politica externă a României este influențată și de politica externă și de securitate comună a Uniunii Europene, instituită prin Tratatul privind Uniunea Europeană, în 1993. Astfel, Tratatul prevede instituirea unei Uniuni Europene căreia toate statele membre îi atribuie competențe cu scopul atingerii obiectivelor comune ale acestora (Tratatul privind Uniunea Europeană, versiune consolidată). În ceea ce privește securitatea de la nivelul UE, articolul 3 al documentului menționează ca „Uniunea urmărește să promoveze pacea, valorile sale și bunăstarea popoarelor sale”. De asemenea, în articolul 18 se vorbește și despre o politică de securitate și apărare comună, care însă nu limitează o colaborare între statele membre în afara UE: „Statele membre care doresc să stabilească între ele o formă de cooperare consolidată în cadrul competențelor exclusive ale Uniunii pot recurge la instituțiile acesteia și își pot exercita aceste competențe prin aplicarea dispozițiilor corespunzătoare ale tratatelor”.

Potrivit Consiliului European, domeniile principale pe care colaborarea dintre Uniunea Europeană și NATO se axează în special sunt mobilitatea militară, securitatea cibernetică, amenințările hibride, combaterea terorismului, rezolvarea problemelor legate de inegalitate de sex sau alte subiecte ce vizează în principal femeile și, nu în ultimul rând, securitatea (<https://www.consilium.europa.eu/ro/policies/defence-security/>): „Salutăm eforturile UE de îmbunătățire a securității și a apărării europene pentru a proteja mai bine Uniunea și cetățenii acesteia și pentru a contribui la pace și stabilitate în vecinătate și nu numai. Cooperarea structurată permanentă și Fondul european de apărare contribuie la îndeplinirea acestor obiective”. (Declarație comună privind cooperarea UE-NATO, 10 iulie 2018, <https://www.consilium.europa.eu/ro/policies/defence-security/>). Scopul acestei declarații

este de a intensifica cooperarea în domeniul apărării și securității transatlantice, având la bază obiectivele declarației din 2016.

România câștigă, prin cooperarea Uniunii Europene cu NATO, o multitudine de beneficii, în special cele care privesc apărarea și securitatea țării.

OSCE – organizația pentru prevenirea conflictelor

Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa este o organizație care cuprinde 57 de țări membre, printre care și România, și care se focusează pe prevenirea conflictelor. OSCE este cea mai mare organizație regională de securitate cu rol de observator, de avertizare asupra crizelor, prevenirea conflictelor și dialog politic la nivel înalt. OSCE „abordează o gamă largă de preocupări legate de securitate, inclusiv controlul armelor, măsurile de consolidare a încrederii și a securității, drepturile omului, minoritățile naționale, democratizarea, strategiile de poliție, combaterea terorismului și activitățile economice și de mediu”, se menționează pe site-ul oficial (OSCE.org).

Carta Albă a Apărării 2021, care prezintă obiectivele politicii de apărare a României, reiterează pilonii de securitate internă, apartenența la NATO, la UE și parteneriatul strategic cu SUA, dar și continuarea dezvoltării relațiilor și cooperării cu statele membre, cu statele vecine, dar și cu cele „din zonele de interes strategic pentru țara noastră” (Carta Albă a Apărării, 2021, p. 11).

În acest context, se vorbește inclusiv despre continuarea misiunilor desfășurate sub egida OSCE, dar și despre lipsa de încredere a statelor participante ori despre acțiunile și comportamentul lipsit de loialitate al Federației Ruse. Despre Federația Rusă, OSCE spune că a încălcat în mod repetat normele, valorile și principiile consacrate în documentele fundamentale adoptate la nivelul OSCE și că a perpetuat criza ucraineană (Ib.).

De altfel, și în 2021, pe agenda OSCE se regăsea și soluționarea conflictului din Ucraina, alături de „soluționarea conflictelor înghețate, stabilirea unui climat de încredere sub forma unui Dialog Structurat pentru a facilita o înțelegere aprofundată asupra provocărilor de securitate din spațiul OSCE, abordarea controlului armamentelor convenționale, combaterea terorismului” (Rolul Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa).

ONU – mediere și stabilitate

Chiar dacă Organizația Națiunilor Unite nu are rolul sau capacitatea de a interveni militar pentru stabilirea securității, are totuși un rol cheie în păstrarea păcii, prin funcția sa de observator, mediator și supraveghetor al implementării angajamentelor interguvernamentale pentru menținerea păcii.

În rolul lor de mediator, Națiunile Unite și-au sporit pregătirea operațională pentru a putea implementa și sprijini în mod profesionist și eficient eforturile de mediere. O inovație cheie în acest sens a fost înființarea Unității de Sprijin pentru Mediere în cadrul Diviziei Politici și Mediere a Departamentului pentru Afaceri Politice și de Consolidare a Păcii al ONU, respectiv crearea Echipei Standby, a consilierilor seniori în mediere. Aceasta are ca scop sprijinirea actorilor relevanți în demersurile lor pentru o pace durabilă, abordând o modalitate de soluționare pașnică a disputelor și diferendelor. Cu acest scop, unitatea se angajează și sprijină o gamă largă de activități și proiecte operaționale și lucrează îndeaproape cu o serie de parteneri (Mediation Support Unit).

România a devenit membră a ONU în 1955, deși încercările țării de a se alătura organizației au început din 1946. În perioada 2004-2005, România a fost aleasă drept membru nepermanent al Consiliului de Securitate, contribuind la promovarea unui proiect de rezoluție privind cooperarea ONU cu organizații regionale cu scopul de a menține pacea și securitatea internațională. Acest proiect a semnat prima rezoluție românească adoptată în Consiliul de Securitate, cât și prima rezoluție ce a abordat tema cooperării dintre ONU și organizațiile regionale (<https://www.mae.ro/node/46982>).

După acea perioadă, România s-a implicat în eforturile de identificare, negociere și aplicare a diferitor formule de reformare a sistemului Națiunilor Unite. De asemenea, are posibilitatea de a participa la procesul decizional din cadrul organizației mondiale, în același timp demonstrând eficiența armatei române prin implicarea în diferite operațiuni de menținere a păcii. Toate aceste lucruri au câștigat pentru România calitatea de țară ce oferă asistență pentru dezvoltare, implicându-se, din 2017, în parteneriate cu mai multe instituții ale ONU (<https://www.mae.ro/node/46982>).

ALȚI ACTORI RELEVANȚI AI MENȚINERII SECURITĂȚII REGIONALE Balcanii de Vest

Balcanii de Vest se referă la țările din fosta Iugoslavie (mai puțin Slovenia și Croația) și la Albania. Ulterior aderării României și Bulgariei la UE, aceste țări reprezintă ținta pentru extinderea Uniunii.

Ministerul Afacerilor Externe (MAE) susține că „*parcursul european și euroatlantic al statelor din Balcanii de Vest reprezintă una dintre prioritățile majore ale politicii externe ale României. Statutul României de țară membră a UE și a NATO, precum și vecinătatea cu spațiul vest-balcanic impun o raportare specială a Bucureștiului față de statele din această regiune*” (Balcanii de Vest).

Summitul de la București, din anul 2008, a reprezentat și invitația de aderare a Croației și Albaniei la NATO.

Consiliul Cooperării Regionale

Consiliul Cooperării Regionale (RCC), conform MAE, a fost lansat oficial în timpul întâlnirii miniștrilor afacerilor externe în cadrul „*Procesului de Cooperare în Europa de Sud-Est*” (SEEC) de la Sofia, în anul 2008 (<https://www.mae.ro/node/46982>).

Implicarea României în cadrul Consiliului Cooperării Regionale este complementară participării în SEEC și inclusă în sfera intereselor naționale de consolidare a stabilității și securității în regiune, precum și obiectivului de a sprijini statele din Balcanii de Vest în vederea aderării la UE și la NATO (România și Consiliul Cooperării Regionale).

RCC are scopul de a crea condiții adecvate pentru dezvoltarea regională durabilă, dorind să păstreze o perspectivă europeană pentru Balcanii de Vest. În scopul îndeplinirii acestor obiective, a fost dezvoltată Strategia și Programul de Lucru (SWP), integrând Strategia SEE 2020 (<https://www.mae.ro/node/46982>).

Consiliul Statelor de la Marea Baltică (CSMB)

Consiliul Statelor de la Marea Baltică este un forum politic interguvernamental de cooperare în regiunea Mării Baltice din care fac parte Germania, Danemarca, Estonia, Finlanda, Islanda, Lituania, Letonia, Norvegia, Polonia, Suedia și Uniunea Europeană. Rusia făcea, de asemenea, parte din CSMB, însă a fost exclusă la 3 martie 2022, ca urmare a atacării Ucrainei. Misiunea CSMB constă în construirea colaborării și a încrederii.

Pentru România, cooperarea este un factor extrem de important, datorită căruia rezolvarea anumitor probleme este mult mai facilă, cu suport și eforturi comune.

CONCLUZII

Prin intermediul analizei descriptive, se oferă o imagine detaliată atât a contextului din punct de vedere al problematicei securității regionale, cât și a relațiilor, ceea ce implică un angajament semnificativ pe care România și-l asumă în politicile de securitate regională. Această analiză descriptivă subliniază complexitatea și interdependența factorilor care influențează asigurarea securității la nivel regional de către România. Înțelegerea acestor dinamici este crucială pentru dezvoltarea politicii de securitate și pentru promovarea stabilității în Europa de Est.

Menținerea securității naționale și regionale reprezintă un deziderat pentru a cărui îndeplinire este nevoie de măsuri și demersuri naționale și regionale,

dar și de cooperare interguvernamentală. În condițiile în care amenințările sunt din ce în ce mai puternice și mai proximale, cooperarea și parteneriatele pentru menținerea stabilității și a securității devin principalul obiectiv.

România reprezintă un pol geostrategic în Europa și în regiune. Poziționată geografic la granița UE și a NATO și făcând parte din ambele organizații, țara noastră are un rol cheie în acțiunile de menținere a securității regionale.

Ca membră a NATO, a UE și a altor organizații cu rol în monitorizarea și menținerea securității regionale și internaționale, România are un profil bine stabilit în cadrul sistemului de alianțe, parteneriate de apărare colectivă de la nivel regional și transatlantic. De asemenea, participarea activă la consolidarea Uniunii Europene și a NATO, precum și a celorlalte organizații, implicarea și loialitatea, fac din România un participant activ, capabil să contribuie la cooperarea cu și între aceste organizații, în scopul menținerii securității la nivel național, regional și internațional.

Evenimentele recente petrecute în Ucraina demonstrează faptul că este nevoie permanentă de un plan bine pus la punct pentru asigurarea securității. De asemenea, alianța și o bună colaborare cu restul statelor este prioritară. Deși, în prezent, există anumite probleme naturale ce pun în pericol viața tuturor, precum schimbarea climatică, poluarea etc., probleme care necesită atenția sporită a Uniunii pentru un viitor verde și sigur pentru planetă și locuitorii ei, noul război dintre Rusia și Ucraina a subliniat importanța unei bune pregătiri și strategii militare pentru a menține siguranța cetățenilor, pacea nefiind garantată nici în acest secol.

Chiar dacă, în contextul actual, NATO pare să fie cel mai important actor în demersul de păstrare a securității regionale, cu siguranță că nici eforturile celorlalte organizații și state care pun umărul la securizarea regională nu trebuie ignorate.

Este evident pentru toți că, fără cooperare, implicare, interconectare și loialitate, nu putem să ne atingem obiectivul suprem, și anume stabilitatea, securitatea regională și internațională.

Având în vedere progresul tehnologiei și al digitalizării în secolul XXI, este foarte important ca fiecare stat să aibă un plan și o strategie de combatere a atacurilor cibernetice, pe lângă elaborarea strategiilor militare. Majoritatea țărilor au început un proces de digitalizare foarte avansat, crescând în același timp și șansele de apariție a atacurilor cibernetice. Deși România nu a ajuns în totalitate la nivelul altor state, procesul în ceea ce privește tehnologia și digitalizarea a început, la fel și nevoia de a găsi soluții inovative cu rezultate eficiente împotriva unor astfel de atacuri.

Uniunea Europeană a deschis numeroase proiecte ce privesc sfera digitală, atât pentru a introduce noile posibilități ce vin odată cu digitalizarea, cât și de apărare împotriva celor mai avansate tehnologii, ce pot compromite siguranța cetățenilor și a statului. Noi tehnologii au fost dezvoltate cu scopul de a facilita procesul de apărare împotriva modalităților tradiționale sau militare de atac.

RESURSE BIBLIOGRAFICE:

1. „*Balcanii de Vest*”. Ministerul Afacerilor Externe, mae.ro/node/1427, accesat la 22 august 2023.
2. *Carta Albă a Apărării* (2021), https://www.mapn.ro/legislatie/documente/carta_alba_2021.pdf, accesat la 22 august 2023.
3. „*Cooperarea UE în materie de securitate și apărare*”. Consiliul Uniunii Europene, <https://www.consilium.europa.eu/ro/policies/defence-security/>, accesat la 15 septembrie 2023.
4. Mediation Support Unit, peacemaker.un.org/mediation-support, accesat la 12 septembrie 2023.
5. „*O Busolă strategică pentru consolidarea securității și apărării UE în următorul deceniu*” (2022). Consiliul European, <https://www.consilium.europa.eu/ro/press/press-releases/2022/03/21/a-strategic-compass-for-a-stronger-eu-security-and-defence-in-the-next-decade/>, accesat la 22 august 2023.
6. Popescu, A. (2020). *Dreptul la informație – între garanții și limitări*. București: Editura Ideea Europeană.
7. „*Rolul Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa*”, <https://www.mae.ro/node/1881>, accesat la 22 august 2023.
8. „*România și Consiliul Cooperării Regionale*” (2022), mae.ro/node/1464, accesat la 22 august 2023.
9. „*Strategia Națională de Apărare a Țării pentru perioada 2020-2024*” (2020). Administrația Prezidențială, https://www.presidency.ro/files/userfiles/Documente/Strategia_Nationala_de_Aparare_a_Tarii_2020_2024.pdf, accesat la 12 august 2023.
10. *Tratatul Nord-Atlantic*. Washington D.C., 4 aprilie 1949, <http://www.mae.ro/sites/default/files/file/pdf/TRATATUL%2520NORD-ATLANTIC.pdf>, accesat la 22 august 2023.
11. *Tratatul privind Uniunea Europeană* (versiune consolidată), Uniunea Europeană, https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:2bf140bf-a3f8-4ab2-b506-fd71826e6da6.0001.02/DOC_1&format=PDF, accesat la 22 septembrie 2023.